

El passat dimecres 23, dos dies abans del previst (algunes veus apuntaven que ja ho tenien pensat així), el [Comissionat d'Universitats i Recerca](#) feia públiques les notes de la convocatòria de juny de les Proves d'Accés a la Universitat (PAU, oficialment; Selectivitat, oficiosament i "la Sele" pels amics).

Acabava així –majoritàriament– un viatge de llarg recorregut i escassa placidesa pels que aquest any ens tocava sotmetre'ns a les proves més mediateques de l'ensenyament. Havent-ho viscut de primera mà, i sense entrar a fer valoracions sobre el famós nou sistema, els que em fet la selectivitat aquest juny és possible que evoquem el curs 2009-2010 com el més misteriós de les nostres vides, doncs arribat a un cert punt sembla que les situacions ja no poden ser més màgiques: vies d'accés que canvien a mig curs, ponderacions màgicament incomprensibles, missatges de text que no arriben, un quadre de Monet que canvia de colors i un llarg etcètera.

Fem un repàs a algunes d'aquestes aventures (de segur que, malgrat les tres parts amb les que penso dividir aquest apunt, em quedaré curt)...

La gran enemiga

Des del primer dia de segon de Batxillerat la meta de la Selectivitat és present. No puc parlar, ni molt menys, en boca de tots els alumnes, doncs cada cas és diferent. Erròniament, es cau en la generalització de pensar que tots els que romanen asseguts a principis de setembre en una classe de segon acabaran fent aquesta prova.

Molts estudiants cauen abans del juny, de cop i volta o mica en mica, però les taxes d'abandonament del batxillerat són [un fet](#).

D'altra banda, cursar els tres trimestres de manera satisfactòria no implica haver de passar a fer aquesta prova: un cop acabat el batxillerat amb el títol a la mà existeix la possibilitat d'entrar en el món laboral o bé fer un cicle formatiu de grau superior. Si bé tenint totes les

assignatures aprovades es pot accedir a fer la selectivitat, la realització prova/tràmit (val un mínim de 80 euros) no implica entrar de pet a la universitat.

T'agradi o no

I és que més enllà de la vocació personal cal haver **passat pel tub del batxillerat havent tingut els resultats més elevats possibles per tal de cursar allò que ens agrada**. Hem, per tant, de resignar-nos a memoritzar (sí, memoritzar) llibres sencers d'assignatures que no ens motiven en absolut i presentades de la pitjor manera amb la que es pot motivar l'estudi (exceptuant glorioses excepcions): memoritzar i vomitar.

En qualsevol cas, aquest any, i després de la **enèsima reforma de la llei educativa**, se'ns havia presentat una nova selectivitat que, sobre el paper, anava a suposar un incentiu per les motivacions personals de cada alumne i aconseguir obrir més portes a l'educació universitària gràcies a la possibilitat de pujar nota.

<http://www1.educacion.es/horizontales/prensa/notas/2008/07/nueva-selectividad.html>

Els alumnes podran apujar nota a selectivitat examinant-se d'assignatures relacionades amb la seva futura carrera

09 de juliol de 2008 [Vés a juliol]

La nova selectivitat començarà el juny de 2010

- ▶ Els estudiants que vulguin entrar en la universitat faran quatre exàmens obligatoris sobre matèries comunes i una matèria especialitzada, i dos voluntaris sobre matèries especialitzades
- ▶ Les matèries especialitzades només apugen nota per a carreres de la seva branca de coneixement
- ▶ La nova selectivitat ofereix i demana als joves "exigència en el resultat, incentius perquè redoblin els seus esforços i noves possibilitats per escollir el seu futur", segons ha subratllat Eva Almunia

Projecte de Reial decret

Tall d'àudio amb declaracions d'Eva Almunia

Tot plegat, crec que és bo recordar-ho, es presenta en un sistema en que, paradoxalment, **el dret a l'educació és més accessible (mentre es pagui) a la privada que a la pública**. Per un estricte càlcul d'oferta i demanda podrem accedir a Medicina a la UB (pública) per 1351 €, però havent tret una mitjana de batxillerat i selectivitat que superi, sempre, el 8. A la UIC (privada), no es demana ni tan sols nota de tall (només s'ha de tenir la selectivitat aprovada). Això sí, **haurem de poder pagar 12.000 € pel primer any**.

Ponderacions màgiques

En una suposada resposta a aquest delicat afer, l'administració va promulgar un canvi a l'estructura de les PAU. Com els mitjans de comunicació han explicat en reiterades ocasions, a partir d'aquest curs la Selectivitat consta de dues fases. Una, anomenada **fase general**, que consta de 5 assignatures: català (excepte en els cassos d'exempció), castellà, llengua estrangera (anglès, italià o alemany) i, a triar, història o filosofia i una fase optativa, on es poden fer fins a tres assignatures (malgrat que sols són vàlids els dos millors resultats) per pujar nota: la **fase específica**.

A la pràctica, en aquesta darrera convocatòria s'han examinat de la fase específica (no obligatòria) més del 90% dels alumnes matriculats a les PAU, doncs en el **la nota que resulta d'aquesta fase es suma directament als resultats obtinguts a la fase general de les PAU**, multiplicant-se per 0,1 o 0,2, i en el cas de suspendre no té cap efecte negatiu.

Fins aquí, és cert que sobre el paper el canvi d'estructura resulta més benèvol i podria beneficiar a molts alumnes, però a **l'hora de posar-lo en pràctica el sentit comú torna a brillar per la seva absència**.

Cada universitat havia de valorar, segons les seves preferències (això és el que deia la teoria) quines eren les assignatures que volia ponderar 0,1 o 0,2 depenent del perfil d'alumne que busqués.

El que ens deixà estupefactes, però, és la poca racionalitat amb que estaven establerts aquests criteris, doncs, a tall d'exemple, **per estudiar filologia catalana, l'assignatura de literatura catalana ponderava 0,1 i la d'història de l'art 0,2**.

Si bé és cert que [aquesta taula de ponderacions](#) fou finalment modificada amb unes equivalències amb cara i ulls, es van haver de fer diverses versions, marejant el personal, i **la versió definitiva no va estar disponible fins al mes de maig**.

Aquesta nova selectivitat, a més, permetia que els alumnes s'examinessin d'una assignatura que haguessin cursat a primer de batxillerat o fins i tot que no haguessin fet. A títol personal em va afectar una columna confusa d'aquesta taula de ponderacions, doncs s'especificaven les equivalències de l'assignatura d'Història del Món Contemporani (que jo havia fet a primer) i, en canvi, no tenia un horari reservat els dies de les PAU.

Després de telefonar, preguntar i indagar, vaig descobrir que aquella assignatura estava disponible pels qui feien les PAU havent cursat el batxillerat fora de Catalunya, però no pels alumnes catalans. La resposta em fou donada cap al mes de març.

Rebombori psicològic

Fent cas [a les estadístiques](#), la carrera de psicologia està entre les 10 més demanades pels estudiants catalans.

L'etern discurs de si la psicologia és una ciència purament científica o s'acosta també a qüestions més humanistes es resolia fins als curs 2008-2009 fent que els estudiants poguessin accedir-hi des de qualsevol via de Batxillerat (inclòs l'humanístic, on jo em trobava).

Però sembla que la nova selectivitat no comporta només un canvi estructural: sembla donar-se a la carrera de psicologia un caire més científic (en desconec les raons de fons) i, en aquest sentit, es va decidir que a partir de la reforma, no es pogués accedir a aquesta carrera havent cursat un batxillerat d'humanitats, per exemple.

Sense entrar a valorar si aquesta decisió és o no encertada (no en puc parlar amb coneixement de causa), altre cop **les crítiques vingueren per la manera en com es presentà aquesta decisió.**

I és que **a mitjan de curs (cap a finals d'any) els nostres tutors i coordinadors de batxillerat es veien obligats a informar-nos que aquells que volguessin fer psicologia no podrien, a causa d'aquesta decisió.**

Els aspirants a entrar a INEF i logopèdia es trobaven en la mateixa situació.

Per descomptat, la polèmica va estar servida. I no pas, per descomptat, pel canvi en sí, sinó per la manera i, sobretot, **el moment en que s'havia anunciat: amb el curs ja començat i amb molts dels aspirants a psicòlegs havent fet tres quartes parts dels seus estudis de batxillerat.**

Malgrat que, altre cop, l'administració [es va veure forçada a corregir](#), publicant una modificació de la llei que permetria deixar aquesta qüestió igual durant aquest curs, els

alumnes que havien començat un primer de batxillerat que no fos el científic i tinguessin pensat fer psicologia s'havien de resignar a canviar de batxillerat o bé modificar les seves aspiracions professionals.

Aprofito aquesta qüestió per remarcar que el cas dels afectats per la qüestió de la psicologia va tenir un rebombori intern important, doncs afectava a un gruix d'estudiants considerable. De segur que hi ha hagut cassos personals o que afectaven a un col·lectiu més petit que no han sortit a la llum, doncs **sense la pressió d'una certa massa, lluitar contra l'administració en aquestes qüestions és molt difícil.**

Perduts en el desert

Que et canviïn el model de selectivitat, la matèria de les assignatures i es vagi acumulant un problema rere l'altre (cas de la psicologia, ponderacions increïbles etc.) només genera malestar. I s'hauria d'entre que totes les parts haurien d'assumir la seva responsabilitat i part de culpa (l'administració per la seva incompetència, els professors per no plantar-se definitivament i negar-se, per exemple, a corregir selectivitat, els alumnes per no voler-se implicar en aquest procés o demanar més explicacions...), però a l'hora, **una situació d'aquestes característiques genera víctimes arreu**: els alumnes som víctimes per la poca informació que rebem i el desinterès que se'ns mostra "des de dalt" (i si no traiem bona nota, o paguem una privada o...), els professors no reben respostes d'enlloc i han de donar explicacions als seus alumnes i l'administració "de dalt" –per poc que sembli importar-li, ja que "no és cosa de ningú" – és l'ase dels cops del malestar que es genera des de les altres parts.

¿Què s'ha de prioritzar: l'aprenentatge d'un coneixement o el temari de la selectivitat perquè tothom aprovi i després surti al telenotícies?

Per pal·liar aquesta qüestió, professors i alumnes valorem que es difonguin els models d'examen de la selectivitat, degudament presentats per la coordinació de les proves a cada departament.

Com no podia ser d'altra manera, les reunions informatives sobre la nova selectivitat no van convèncer en absolut a cap dels professors que semblaven sortit més confusos del que havien entrat. Un dels punts fluixos d'aquest afer foren, precisament, els models d'examen que es van presentar.

Recordo especialment el que comentava el professor de castellà i la de geografia. El primer, a part de queixar-se, en línies generals, que el nivell era insolentment baix, assegurava que, després de la reunió que havien mantingut al primer trimestre, se'ls havia dit que rebrien un segon model d'examen per aclarir idees en un termini breu, però aquest no acabaria arribant fins al maig.

En el cas de geografia, se'ls havia dit, a la reunió, que **el temari de geografia física no entraria, malgrat que al model d'examen que els hi repartiren aquell mateix dia sí hi havia preguntes relacionades amb aquesta qüestió**. Tot i que la organització mantenia ferma la seva postura, a les proves de geografia celebrades el dia 10 de juny una part parlava, precisament... de geografia física.

Problemes fins l'últim dia

Malgrat que **no és un contratemps directament atribuïble a l'organització de les PAU**, hauria sigut estrany no trobar-se amb problemes fins al darrer moment. La vaga del sector públic convocada pel dia 8 de juny (dia en que, inicialment, havien de començar les proves) va fer que s'ajornés la data de començament la selectivitat un dia per no trobar-se amb problemes majors.

Aquesta mesura, però, comportà un mínim trasbals a casos puntuals d'alumnes (**que no havien estat previstos**), ja que la llibertat per poder triar assignatures havia fet coincidir dos exàmens d'una mateixa matèria en una hora, i obligà a desglossar l'horari d'alguns estudiants, que es van veure obligats a fer un o més exàmens en dissabte.

Més traumàtic i mediàtic fou el cas d'una noia que, hores abans d'examinar-se va descobrir que no podia fer les PAU per un error administratiu no imputable ni a ella ni a la seva escola. La [resposta que va rebre per part de les altes instàncies](#) demostra la manca d'interès i humanitat dels qui controlen els departaments educatius de l'administració.

I després de les proves

Vist el panorama, es podria considerar una sort el normal i tranquil desenvolupament amb que varen transcórrer, en termes generals, les PAU.

Les sorpreses arribarien uns dies després, quan el 3cat24 [destapava](#) un error amb els colors d'un quadre impressionista de Monet a la prova d'Història de l'Art, així com una variable no donada a l'examen de química.

Recordem que tots els estudiants de Catalunya (milers, en molts cassos) s'examinen a l'hora d'una mateixa assignatura i amb un mateix examen. Sobre el paper els exàmens de les PAU estan revisats fins a la sacietat, així que cometre un error de gamma de colors en un quadre impressionista fa pensar.

Impossible consultar

Els responsables organitzatius s'enorgullien d'anunciar que els resultats de la convocatòria de les PAU amb més alumnes matriculats havien estat presentats amb antelació sobre la data prevista (el dia 23 de juny, quan oficialment estava previst el 25).

Tanmateix, els primers moments van ser un autèntic caos. La falta de previsió (no s'explica d'una altra manera) i la ràpida propagació de la notícia entre els interessats va donar peu a una saturació del servidor, que durant mig matí no parava de mostrar un error en contes de facilitar les notes.

D'altra banda, a l'hora de fer la inscripció a les proves se'ns demanava la confirmació si volíem rebre un SMS al telèfon mòbil amb la nostra nota d'accés quan aquesta estigués disponible.

Autoritzo que em siguin comunicats, sense efectes legals, els resultats de l'assignació de places a través del telèfon mòbil	☒ Sí	☐ No
SORTIR DESA I CONTINUA		

Si bé sembla il·lògic poder disposar de la informació al telèfon mòbil dos dies després que estigués publicada (suposem que el missatge estava programat pel dia 25), la tecnologia existent avui dia bé permetria avançar l'enviament del missatge dos dies, o bé enviar una notificació d'avís perquè es consulti la pàgina d'Internet. Nosaltres bé ho havíem demanat.

Un número

Tot plegat, aquests mals de cap, aquests estires i arronses (no oblidem que, a tot això, els presentats hem hagut d'estudiar les corresponents matèries) semblen haver-se esvaït aquest dilluns dia 28, amb l'entrega oficial, en mà, de les notes, i la publicació dels resultats que, com sempre han sortit ufanosament per TV3.

I és que, després de tot, per aconseguir els millors resultats de la història de les PAU (estadísticament ho són) només cal "controlar" la dificultat dels exàmens per adquirir el resultat desitjat. Un resultat que, al meu entendre no demostra, ni molt menys, la capacitat d'una persona per enfrontar-se amb el món al que viu. O tal vegada es mereix més oportunitats i resulta ser més madur qui té una centèsima més?

Ja ho veieu: i tot, per acabar sent un número.

Vía | [CUR \(Gencat\)](#), [3cat24](#), [BOE](#), [Unportal](#), [La malla](#)

[Josep Andreu Palacios Caballero](#)